

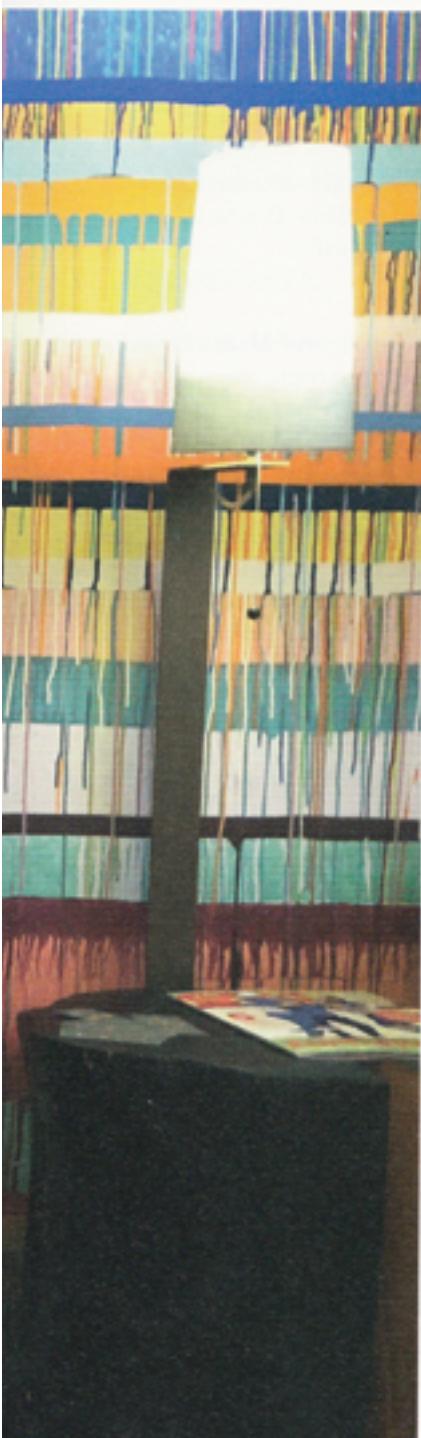
kunst & cultuur Interview

gevonden in BERLIJN

DOOR DE REISMEIDEN

Politiek verslaggever en voormalig radio- en televisiepresentator **Marjolijn Uitzinger (1947)** woont al jaren in Berlijn en is tegenwoordig vooral bekend als succesvol thrillerschrijfster. Haar nieuwste boek *Verloren in Berlijn* is gebaseerd op de gruwelijke feiten rond gedwongen adopties in de voormalige DDR.

Marjolijn Uitzinger (1947) begon haar journalistieke loopbaan in de jaren zeventig als politiek verslaggever voor *de Volkskrant* en *Het Vrije Volk*, en werkte later als radio- en televisiepresentator voor VARA, AVRO en NOS. In 2006 nam ze afscheid als AVRO-radiopresentator voor Radio 1, ze was inmiddels verhuisd naar Berlijn. Samen met Margriet Brandsma schreef ze het boek *Na de Muur* (Balans, 2009), over Duitsland sinds de val van de Muur. Uitzinger is een laatbloeier op het gebied van thrillers. Het dynamische Berlijn en de unieke Duitse geschiedenis vormen de inspiratiebron voor haar misdaadromans. Eind oktober verscheen *Verloren in Berlijn*, inmiddels haar vijfde thriller na *Een fatale primeur* (2012), *Citytrip Berlijn* (2013), *De huisgenoot* (2014) waarvoor ze werd genomineerd voor de Gouden Strop en *De partijgenoot* (2016), genomineerd voor de Gouden Strop en de Diamanten Kogel.

Hoe lang woon je al in Berlijn?
"Sinds 2004, dus alweer veertien jaar."

Hoe is dat zo gekomen?
"In 2002 overleed mijn man (oud CDA-politicus en burgemeester van Tilburg Gerrit Brox - red.) Daardoor wilde ik mijn leven een nieuwe richting geven. Tijdens mijn opleiding aan de School voor Journalistiek was ik een keer in Berlijn geweest, en in de jaren zeventig en tachtig nog een

paar keer. Maar toen de Muur hier nog stond, vond ik het bepaald geen aangename stad. In mijn herinnering was het grijz, koud en vroeg donker. Totdat jaren nadat de Muur was gevallen een vriendin zei: 'Laten we eens naar Berlijn gaan! Dat schijnt tegenwoordig heel leuk te zijn.' Dat bezoek was belangrijk, anders was ik misschien helemaal niet in Berlijn terechtgekomen. Ik heb ook nog even in New York gekeken, maar dat was me toch echt te ver weg en een stuk duurder. Je kon toen in Berlijn een appartement kopen van tachtig vierkante meter voor zo'n 45.000 euro."

Berlijn is best groot, voor welk deel van Berlijn koos je?

"Ik koos toen voor West, omdat ik dat het leukste, meest grootstedelijke deel van de stad vond en nog steeds vind. Als je alleen bent is wonen in een grote stad vooral prettig omdat er zoveel te beleven is en omdat de helft van de huishoudens uit singles bestaat. Je bent dus nooit een buitenbeetje."

"Berlijn heeft veel verschillende wijken, die ook wel zijn veranderd in die veertien jaar dat ik hier nu zit. Ik ga nu dan ook al voor de derde keer verhuizen, naar Schöneberg."

Heb je je volledig op het schrijverschap gestort of doe je ook nog journalistieke producties?

"Ik doe nog wel eens een dagvoorzitterschap en schrijf nog regelmatig achtergrondverhalen."

Maar het is wel minder geworden. Na het schrijven van *Na de muur* met Margriet Brandsma, viel ik gek genoeg in een klein zwart gaatje. Toen dacht ik: ik wil nog wel een boek schrijven. Geen non-fictie, maar laat ik zelf eens wat verzinnen. En dan niet in de zin van gruwelijke moorden en mensen voor de trein gooien, zeg maar het type *House of Cards*, maar fictie gebaseerd op feiten. De geschiedenis van Berlijn is fascinerend en is dan ook de bron voor al mijn boeken.

"*Verloren in Berlijn* is daar geen uitzondering op. Het is gebaseerd op de historische feiten rond de gedwongen adopties die in de voormalige DDR plaatsvonden. In 1991 heeft een wethouder van stadsdeel Mitte een archief vol met dossiers gerold in krantenpapier gevonden. Dat bleken adoptiepapieren te zijn. In de DDR gingen ze bepaald niet zachttinnig om met mensen die in de ogen van de staat onbetrouwbaar waren, en men deinsde er niet voor terug om deze mensen hun kinderen af te

nemen. Ook als duidelijk werd dat je – dankzij spionage en verklikkersplannen had om te vluchten, werden je kinderen bij je weggehaald. En de redenen waarom je door de staat niet tot een goede ouder werd beschouwd, werden steeds diffuser. In naar schatting meer dan zevenduizend gevallen is er sprake geweest van het weghalen van kinderen bij hun biologische ouders, die vervolgens door 'wel deugende ouders' werden geadopteerd. Bij jonge vrouwen die in de ogen van de staat niet voor hun kind konden zorgen, werden de baby's na de geboorte soms weggehaald en gewoon weggegeven.

"Er worden nu rapporten geschreven en er is grote druk ook om de dossiers vrij te geven. Er is een besloten Facebook groep, waar ik me ook bij mocht aansluiten, waar allerlei belanghebbenden, waaronder veel vrouwen, zich hebben verzameld. Dit boek is gebaseerd op verhalen van die vrouwen."

Klopt het dat het boek eerst *Het kind van de kapster* heette?

"Ja, dat is waar. Mijn uitgeverij had geconstateerd dat er een dipje zat in de verkoop van thrillers. Dus nu is het boek officieel een roman en geen thriller."

En die titel dan?

"Die suggestie kwam ook van de uitgever. Maar daar heb ik geen probleem mee: andere titel, andere cover, ieder zijn vak! Het is immers ook in mijn belang dat een boek goed verkoopt."

Hoe lang heb je gedaan over het schrijven?

"Ik heb er ongeveer negen maanden over gedaan, iedere dag braaf van 's morgens negen tot 's middags twee uur. Het zijn dan echt hele intensieve maanden voor mij. Ik lig er 's nachts van wakker. Het is eigenlijk helemaal niet leuk, dat schrijven. Om met Dorothy Parker te spreken: *I hate writing, but I love having written.* □

VERLOREN IN BERLIJN

Oost-Duitsland, 1987. Burgers worden bespied, opgepakt, veroordeeld in schijnprocessen. De staat dringt binnen in ieders privéleven. Het pasgeboren kindje van de jonge kapster Valentina wordt weggehaald voordat ze het heeft kunnen zien of aanraken. De volgende dag hoort ze dat de baby is gestorven.

Meer dan twintig jaar later komt de twijfel. Is haar kind echt dood of hebben de dokters gelogen? Valentina gaat op zoek, maar wordt vermoord voordat ze de waarheid ontdekt. Journaliste Sam Coorenvaar en Andreas, de vader van het kind, nemen haar zoektocht over en stuiten op monsterlijke uitwassen van de heilstaat.

Marjolijn Uitzinger – *Verloren in Berlijn*
Uitgever De Geus, oktober 2018
288 pagina's, €19,99